

Трибуна українського слова
на міжній
американській землі

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HENDERSON 4-0807
Тел. УРГО: HENDERSON 4-1016

PIK LXII Ч. 43. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 5-го БЕРЕЗНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 5, 1954. No. 43. VOL. LXII.

АЙЗЕНГАВЕР ПРОТИ МЕТОД СЕН. МЕККАРТІ

**ВІН ПІДТРИМУЄ ВІНСЬКОВИКІВ ТА ЗАВЯВЛЯЄ
СЯ ПРОТИ ОБРАЗЛИВИХ МЕТОД ПІД ЧАС ПЕРЕ-
СЛУХУВАННЯ; ПРЕЗИДЕНТ ВДОЛЕННИЙ
З ВІДКРИТТЯ ПОПРАВКИ БРІКЕРА**

Вашингтон. — Президент Айзенгавер на своїй черговій пресовій конференції, на якій було аж 286 журналістів, в лагідний спосіб заявив, що він проти дотеперішніх метод переслуховування свідків на конгресових комісіях. Він не назвав по імені сенатора МекКарті, але всі знали, що це відноситься до голови Сенатської Постійної Слідчої Комісії, яку очолює МекКарті. Президент хвалив заслуги генерала Цвікера. Ця заява президента та негідна, бо через годину, відповідь на неї сенатора МекКарті, що більше поглибила розколювання між окремими крилами Республіканської Партії. Лехто догадується, що це розколювання між президентом і МекКарті матиме тривалі наслідки для односторонньої Республіканської Партії. Сенатор МекКарті заявив, що він не міг інакше поступити, коли перед його комісією з'явився „глупий і аrogантний чоловік“, який своєю повагою підтримував „комуністів п'ятої Поправки до Конституції“. МекКарті виступав і проти державного секретаря Джана Фостера Доллеса, який відомо брав його притлеїти МекЛавдорі право наглядати над персоналом державного департаменту. Айзенгавер підтримував у своїй заяві, зарядження Доллеса, а справи переслуховування генерала Цвікера видав окрему заяву на письмі, яку дозволив відкрити опублікувати. На пресовій конференції президент відповідав і на інші запити журналістів, в яких порушувалися такі справи. Президент і далі проти зменшення податків від продажу, хоч і не твердив, що він буде при допомозі вета не допускати до зменшення цих податків, коли б Конгрес їх зменшив. Президент

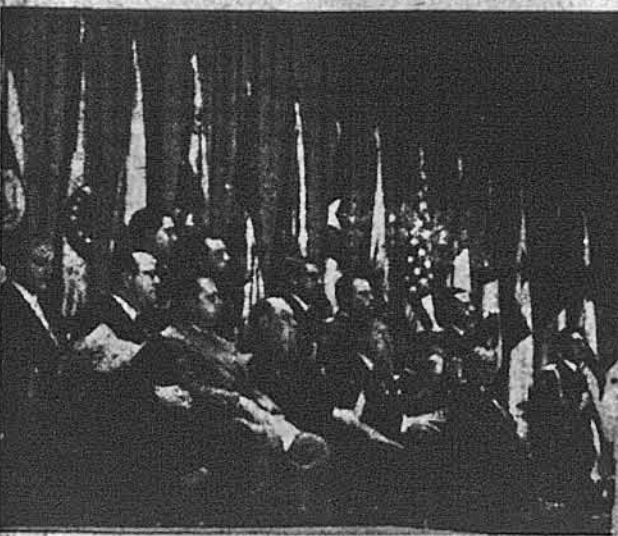
СТРІЛИ В КОНГРЕСІ — ЦЕ ЧАСТИНА ШИРОКОЇ ЗМОВИ

Вашингтон. — Приватні вже звертали увагу департаменту справедливості на небезпеку від порторіканських націоналістів, але цей департамент аж тепер розглядає можливість обвинувачення в промисловій націоналістичній порторіканській партії, якої членом є ті, що стріляли в Конгресі. Проти виконавців атен-тату ведеться судове слідство, і їх мають обвинувачувати в кількох злочинах (найважливіший — напад з наміром вбивства), за які їм грозить кара до 75 років тюрми, якщо конгресмен Бенгті Виздорвіс, а в противному випадку кара смерті. Конгресмен Пол В. Шеффер знає, що чотири особи стріляли до конгресменів: — Лоліта Леброн, Рафаел Міранда, Андрес Кордеро і Ірвінг Флорес Родрігес. Три перші признаються в цьому, а четвертий заперечує.

Сенат прийняв закон про допущення 200,000 мехіканських робітників

Вашингтон. — Сенат прийняв закон більшістю 59 до 22 голосів про допущення до США 200,000 мехіканських робітників на сезонні роботи. Цей закон дозволяє наймати мехіканських робітників без окремого порозуміння з мехіканським урядом, бо таке порозуміння скінчилося 15 січня п. р. і його не можна було відновити тому, що мехіканський уряд домагається великих соціальних забезпечень для своїх робітників. Цей закон має виконати негайно до підпису президента, бо західні і південні західні фермери вже тепер черкують на брак робітників. Демократичні конгресмени і сенатори були проти цього закону, твердячи, що він образив мехіканський уряд. Сенатор Герберт Г. Лівен з Нью

ЗА КРАЩУ БЕЗПЕКУ, БІЛЬШИЙ ДОБРОБУТ...

Фрагмент панамериканської конференції в Каракасі, Венесуелі, де радять представники американських країн над такими справами, як закріплення взаємної безпеки та збільшення добробуту

ЗДА заскаржили СССР і Мадяричину перед Міжнародний Трибунал

Гаага. — З'єднані Держави і Мадяричина заскаржили СССР і Мадяричину перед Міжнародним Трибуналом в Гаазі, Голландія, за злочини проти міжнародного права. Мадяричина заскаржила СССР за злочини проти міжнародного права, а СССР заскаржив Мадяричину за злочини проти міжнародного права. Мадяричина заскаржила СССР за злочини проти міжнародного права, а СССР заскаржив Мадяричину за злочини проти міжнародного права.

Бідо й Аденауер радитимуть над справою Зарщини

Париж. — Західно-німецький канцлер Аденауер приїде у найближчий візитор до Парижу на розмови з французьким міністром закордонних справ Бідо над справою Зарщини. Розмови будуть передумовою Франції щодо ратифікування пакту Європейської Оборонної Спільноти. Хоч у цій справі Німеччина й Франція дійшли вже в багатьох точках до порозуміння, проте від 12 грудня минулого року не було в цій справі жадних розмов, дарма, що французький прем'єр Лянісь запівав був внесення до

ПІВДЕННА АМЕРИКА ЗА- КЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ З КОМУНІЗМОМ

**ПРЕДСТАВНИКИ КУБІ, ПЕРУ І ДОМІНІКИ НА
ПАНАМЕРИКАНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ЖАДАЮТЬ
ЗАБОРОНИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ В ЦІЛІН
АМЕРИЦІ**

Каракас, Венесуела. — Представники держав Перу й Куби на 10-й Панамериканській конференції, що відбувається в столиці Венесуели Каракасі, виступили у першому дні дебат на пленарній сесії з гострими промовами проти небезпек комунізму, що загрожують Америці. Зокрема Домініканська Республіка виступила з резолюцією з домагаючим поставити комуністичну партію поза законом. Ці резолюції пропонують теж створити постійну комісію, яка стояла б на сторожі безпеки американських держав, загроженої комуністами. Голова делегації Куби, д-р Мігуель Кампа, назвав комунізм „напастливою і агресивною інтервенціоністичною силою“, яка „протиставляє християнському духові нашій формі правління“. Так само міністер закордонних справ Перу, д-р Шрайбер, закликав до солідарності між всіма народами південної Америки в ім'я збереження миру у світі й на американському континенті, звертаючи увагу, що хоч від 1947 року, себто підписання пакту про взаємну допомогу між американськими державами, „зроблено поважний крок на шляху колективної оборони американського континенту“, проте „існує загроза з боку пропаганди й нападів на національну безпеку“. Він закликав до підписання „інтернаціонального пакту“, який би гарантував в американських державах життя й намагається „зруйнувати наші традиції й ідеали“. З другого боку, голландський на конференції міністер венесуельський міністер закордонних справ д-р Ота

Конгресова комісія зменшує наполовину податки від продажу

Вашингтон. — Конгресова Комісія Способів і Метод прийняла законопроект про зменшення наполовину податку від продажу. Тепер цей податок вносить 20 відсотків, а комісія зменшує його до 10 відсотків. Його платити при купівлі таких товарів: біжутерія, футра, косметика, квитки вступу до театрів, фотографічні матеріали, клубові вкладки, електричні лампи, ручки та механічні олівці і запальнички. Комісія зменшила цей податок, хоч президент Айзенгавер дві години раніше заявив проти його зменшення. Коли Конгрес прийняв би цей закон, — то державна скарбниця втратила б 1,000,000,000 доларів. Комісія відкинула внесок демократів, щоб зовсім скасувати податок від продажу таких товарів: ручних торбачок, годинників, що коштують менше як 65 доларів, столових годинників, в ціні нижчій від 5 доларів та квитки вступу до 50 центів. Зате комісія прийняла демократичний внесок на скасування податку від квитків вступу на атлетичні змагання в каледжах. Також комісія пропонує зменшити до 10 відсотків 15-відсотковий податок від спортивного владування та зредукувати податок від вогнепальної зброї до 10 відсотків (тепер він становить 11 відс.).

Республіканські сенатори проти зміни регуляміну конгресових комісій

Вашингтон. — Більшість республіканських сенаторів, які зібралися на нараді після пресової конференції президента Айзенгавера, заявили, що не треба змінювати регуляміну конгресових комісій, бо цю справу мають вирішувати самі голови цих ко-

Юджін Лайонс відмовився від публічної дискусії про Росію

Вашингтон. — З Джорджтаунського університету відомляють, що Юджін Лайонс, відомий публіцист і автор праць на східно-європейській темі, відмовився від публічної дискусії на форумі того університету на тему: „Що таке Росія?“. Його відмова це вже третя з ряду. Раніше відмовлялись від такої публічної дискусії колишній амбасадор Кенан та д-р Джекобс з Конгресової Бібліотеки. П. Лайонс був запрошений до дискусії з колишнім комішенером ДП, Едвардом О'Коннором та проф. Левом Добрянським, головою УКК. Мр. Ю. Лайонс раніше запро-

Метрополітен Опера обмежує число стоячих місць до 100

Нью Йорк, Н. Й. — Генеральний директор Метрополітен Опері повідомив, що аж до дальшого зарядження обмежує число стоячих місць до 100. Це зарядження видає тому, що платні опелескувачі (клякери) робили замішання своїми надмірними опелескуваннями деяких співаків. Він заявив, що він шалює більшість відвідувачів опери, які не мають грошей на сидіння місця і мусять стояти під час вистав, але одно-

УЖЕ В ПОЛОВИНІ ТРАВНЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ СЕЗОН В СОЮЗІВЦІ

З уваги на те, що в деяких підприємствах починаються відпустки вже в травні, — Управління Союзівців, ваканційно-відпочинкової оселі Українського Народного Союзу, при вступі в гора Кетосілі біля Керговісон, — рішуче відкинуло цю оселю для користування гостей вже з 15-го травня. Ціні ваканційного побуту в Союзівці залишаються такі самі, як ми-

Американська амбасадорка переговорює з італійським прем'єром

Рим. — Амбасадорка З'єднаних Держав Клер Лус збралася на авіацією в прем'єра Італії Шелліно і нараджувалася з ним впродовж 2 годин над справами, що цікавлять ЗДА і Італію. Конференція протяглась, бо велася при допомозі перекладачів. Хоча прем'єр Шелліно це не сформально затверджений італійським парламентом на своєму становищі, проте існують такі проблеми, як наприклад (спір між Італією і

ВІДЗНАЧАЮТЬ 30-РІЧЧЯ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ

Дітройт, Міш. — Літературно-Мистецький Клуб в Дітройті, де має свій осідок Капелі Бандуристів ім. Шевченка, порозумів з іншими організаціями та поробив низку заходів для відповідного відзначення 30-річчя існування і творчої праці цієї репрезентативної української мистецької групи. Тридцятиріччя Капелі припадало на минулий, 1953-й рік, але відзначення цієї річниці перенесено на цей рік з уваги на те, що в минулому Капелі була в концертному турне по З'єднаних Державах і Канаді. Для відзначення річниці буде влаштована в найближчому, 6-го березня ц. р., від-

Німецькі комуністи мобілізують молодь проти відновлення армії

Берлін. — Німецький сателітський уряд скликає новий з'їзд молоді до Східного Берліну під гаслом протесту проти замірів уряду канцлера Аденауера в Західній Німеччині відбудувати західно-німецьку армію і включити її до загально-європейської армії. Комуністи сподіваються, що на ту маніфестацію комуністичної молоді прибуде з Східної Німеччини коло півмільйона юнаків і дівчат, причому вони звернуться з закликом також до західно-німецької молоді — прибути на той східно-німецький з'їзд. Захід по кількості душ.

Англія скидає на Єгипет вину за події в Судані

Лондон. — Міністер закордонних справ Вел. Британії Антоні Іден оскаржив Єгипет, як винуватця недільних демонстрацій в столиці Судану Картумі, під час яких забито 34 особи й кількості поранено. Іден назвав „абсурдом“ заяву єгипетського президента Нагіба, що винуватими тих демонстрацій назвав „імперіалістів“, розуміючи під ними англіївців. Іден звернув увагу, що це ж власне самі англіївці охоронявали самого генерала Нагіба і його почет, загорюючи до рогу демонстрантам, що хотіли передерстися до губернаторської палати, де тоді перебував Нагіб.

В СВІТІ

● У перші роковини смерті Сталіна, які часини СССР призначає, текст вже передано через московську радіо-станцію славолюбів на честь померлого тирана. Воно має 2,000 слів, при чому ім'я Леніна повторюється в ньому 38 разів, а Сталіна — 35 разів.

● 37 цивільних корейців, які дісталися до Південної Кореї під час війни і зголосились до репатріації на північ від демаркаційної зони, отже до комуністичної, передано комуністам, які останню партію при обміні полонених і цивільних осіб, згідно з договором про перемир'я в Кореї. Дві особи з цієї групи обвинувачено в шпигунстві і передано південно-корейській владі.

● Як повідомив міністер фінансів, австрійці вилучили в минулому році коло 900,000,000 галлонів пива, а держава заробила на тім їхній любові до пива — \$724,080,000, стягнених, як податок.

● У будинку московської університетської крамниці „Москорт“ введено вперше відділ прикрасної косметики, оздоблений примамливою зовнішньою рекламою. З допису на цю тему московського кореспондента „Нью Йорк Таймсу“, видно, які високі ціни на косметичні вироби встановлено в цьому „універсалі“.

● Служаство П. І. в чолі з князем Едінбургу розділились для виконання особливих репрезентативних завдань у місті Мельбурні в Австралії. Корольова влаштувала прийняття для 650 австралійських жінок, що репатріували 175 жінок організації Австралії, а князь Едінбургу перебував у товаристві 2,300 австралійських жінки.

● Іран Пафлар — іранський чемпіон, змагував важкої ваги, що має 245 фунтів, несподівано вийшов на політичну арену в Ірані, взявши активну участь у передвиборчій кампанії.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:

Subscription Rates:

На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

В Джерсі Сіті і закордоном:

На рік	\$12.00	Foreign and Jersey City Rates:	
На пів року	6.50	One year	\$12.00
На три місяці	3.50	Six months	6.50
		Three months	3.50

За кожен зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зоб'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ІСТОРИЧНИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

Українська справа була, без сумніву, великою несподіванкою на світовій арені після другої світової війни. Політика великодержав, більшість і менші держави були й дипломати десяти років, хоч як настирливо стукала вона до різних дверей. Ідучи вперто шляхами інерції, вони мали намір поховати її за лінією Керзона раз за завжди, але прийняли на довший час. Але факти пішли в іншому напрямі. Події в Україні, навіть в деякій мірі діяльність української еміграції, були такими, що мусили привертати увагу. А цього власне патентовані держави мужи й провідники народів не сподівалися.

З повним правом твердити, у нас, що вирішним чинником у цьому напрямі була й є активна боротьба українського народу за свої права. А в осередку цієї боротьби, як і наймаркантишніший вияв, збройні виступи й політичні дії в підпіллі. Світ рахувався й завжди рахуватиметься з докучливими фактами, з виявленою спроможністю і силою, а не з такими чи іншими деклараціями. Події в Україні кажуть: український народ підтримує й підкреслює своє прагнення силою. І це кожен мусить брати до уваги.

В існуючих під більшовицькими умовами майже вся активна енергія народу може проявитися не в якихось посередніх, опозиційних та ін. формах, але в безпосередній акції. І тому боюва героїка стала центральною темою самостійницьких прагнень нації. Ця героїка, цей довгий ланцюг безперервних акцій змушував не лише основну енергію на батьківщині, але й повністю позитивну думку, фантазію, почуття української еміграції громади. Коли ми переглядаємо матеріали з краю, то це зразу впадає нам в очі. Окремі місця в цих матеріалах займають широкі відомості про історію нації, в яких підписні автори дають відповіді на найактуальніші проблеми історичної доби. Полум'я таких матеріалів у тамошніх найближчих умовах можна, з одного боку, поглибити величезним голодом на них, а з другого — винятковою обдарованістю авторів. Бійцям УПА, підпільникам, усім їхнім співробітникам і великій масі населення загрожувало не лише кулі та гранати енкаведистів, але, в більшій мірі — більшовицькі лжеідеї.

І треба було відбити, або під їх натиском укласти. І тому не дивно, що не стало часу, може можливості скопити, а може просто фізичної сили перелити на папір ті глибокі психічні й суспільно-економічні зміни, що мали й мають місце в повсякденній Україні. А не даючи цього ані капітальні ідеологічні та політично-програмові статті, ні дані про жертви, чи більшовицькі звірства, ні врешті драматичні описи героїчних боїв.

Та не зважаючи на те, ми спробуємо скопити основні риси діяльності в Україні і з'ясувати собі, чим є українська людина на сьогодні, як вона росте й куди розвивається, як виглядають умовини її соціального буття. Всі дані свої і чужі, приятельські, нестримні й ворожі, хоч як настирливо стукала вона до різних дверей. Ідучи вперто шляхами інерції, вони мали намір поховати її за лінією Керзона раз за завжди, але прийняли на довший час. Але факти пішли в іншому напрямі. Події в Україні, навіть в деякій мірі діяльність української еміграції, були такими, що мусили привертати увагу. А цього власне патентовані держави мужи й провідники народів не сподівалися.

КРИМ І УКРАЇНА

27 лютого ц. р. колишню Кримську АССР і теперішню область в складі РСФСР приєднано до Української совєтської республіки.

Під час урочистостей в Кремлі, зв'язаних із передачею Криму Україні, голова Президії "Верховної Ради СРСР", Ворошилов, заявив, що вороги в "далекому і не дуже далекому минулому" намагалися створити тут базу для своїх атак на Росію й Україну. Цей "акт приєднання" за його словами, має на меті послужити "дальшому зміцненню братерської дружби між українським і російським народами". Він реалізується в часі, коли Росія й Україна святкують 300-ліття їхнього об'єднання, і з огляду на територіальну близькість та економічну спорідненість.

Наведені слова Ворошилова криють у собі невільні задуми совєтського уряду. Його глибокий сенс лежить у неабиякому і широко закріпленому плані. Відомо, що майже все населення сучасного Криму становлять росіяни з малою домішкою білорусів, вірменів, жидів і коло ста тисяч українців (8%). Совєтські джерела повсюдно часту зовсім не скривають русифікації побережжя Озівського й Чорного морів і великого шкору українських етнографічних меж, особливо в Криму, Старобільщині, Криворіжжі й південних частинах України. Там, де ще 15 років тому совєтські карти зазначали суцільність української етнографічної території — тепер, враховуючи наявний стан, трактують її як мішаний російсько-український простір. В середньому цей простір вагається від 100 до 200 кілометрів на північ від озівсько-чорноморського побережжя і врізується глибоко аж під Запоріжжя й Криворізький басейн (Дніпровський басейн Європи в Великій Сов. Енциклопедії).

В зв'язку із спорудженням південно-українських каналів, пляном зрошення і освоєння пісків та розбудовою промисловості в південній Україні, російський елемент постійно зростає, зменшуючи процент українців. З приєднанням Криму число росіян в Українській ССР зростає до 15-18 або й більше процентів, якщо брати до уваги тільки поверховні обчислення. Це в загальному відповідає характерові повсюдної політики імперіалістичного Кремля. В даний момент Москва рідше думала про такий крок, бо він для неї не шкідливий, а потрібний для внутрішнього шухавання. Приєднання Криму до України криє в собі головним чином популярну проблему, яку тепер Совєтський Союз вирішує на теренах неросійських народів з такою безоглядністю. В минулому подібні засвоєння совєтського уряду не приносили нічого корисного і були реалізовані передусім в інтересах Росії.

Якщо ж дивитися з геополітичної точки майбутнього, то приєднання Криму матиме далекойдучі і величезні наслідки для України, особливо в стратегічному значенні. Можливо, Москва, виходячи з засади, що такого динамічного і чисельного народу як український, не можна "скрутити", шукає іншої розв'язки, а саме в поступках, як це робила Англія в Індії. В сучасній політичній обстановці Урмелі, безперечно, шукає союзників, яких він так потребує і хоче подібними заходами бодат частинно зблизити того воїнища, яким є Україна, справжнє "бути або не бути" російського імперіалізму.

Багатозначні порівняння з приєднанням Криму загальна площа Української ССР зростає до 602,157 кв. кілометрів, а населення до 44 мільйонів. Число областей збільшилося на 27, кількість районів досягла 855 (787 сільських, 68 міських), сільрада дійшла до 16,804 із майже 80,000 населених точок.

Простір України в межах теперішньої "совєтської республіки" вдвоє більший за територію Італії. В чергуванні європейських держав України — поза конгломератом званням РСФСР — стоїть на першому місці: по ній ідуть Франція (551,698 кв. км), Естонія (45,928), Швеція (449,165), Німеччина (352,173), Фінляндія (337,113), Норвегія (322,563), Польща (311,730), Італія (301,021), Югославія (287,245), Англія (243,703), Румунія (237,752), Білорусія (215,000), Греція (132,583), Чехословаччина (127,827), Болгарія (110,812) і т. д. За населенням УСРС стоїть на четвертому місці: Німеччина (71,500,000), Англія (51,500,000), Італія (47,000,000), Україна (44,000,000), Франція (43,500,000), Естонія (28,500,000), Польща (17,500,000), Румунія (17,000,000), Чехословаччина (13,500,000), Мадяри (10,000,000), Греція (8,500,000), Болгарія (8,000,000), Швеція (7,500,000), Фінляндія (4,500,000) і т. д.

Щодо природних багатств, економіки і господарських спроможностей України належить в Європі до великої країни: Англії, Німеччині і Франції; вона однією з східних Європи щодо свого положення і своєї економічної потуги. Цим треба пояснити й останнє потягнення Москви, яка хотіла б вирити цей найважливіший в СРСР фактор у майбутній, і може не далекої, розгрі світового масштабу.

Кримський півострів

Поверхня Криму вносить 25,557 кв. кілометрів, населення 1,200,000. Адміністративно Кримський півострів поділений на 25 районів: Озівський (центр Озівське), Алуштинський, Балаклавський, Бахчисарайський, Білогірський (центр Білогірське, б. Карасубазар), Джанкойський, Евпаторійський, Зуйський, Кіровський (Кіровське, б. Ісун), Куйбишевський (Куйбишеве, б. Алуштинське), Ленінський (центр: Сім Колодзів), Нижнігирський (Нижнігирське, б. Сейтлер), Новоселівський (Новоселівське, б. Фрайдорф), Ок-

„СВІТОВИЙ АЛЬМАНАХ“ НА 1954 Р.

Рік-у-рік В-во Скріпс-Говард, що веде сітку часописів та журналів в цій країні, видає річний під назвою „Світовий Альманах і Книга Фактів“. Цей альманах має 896 стор. дрібного друку і дає безліч відомостей з усіх ділянок науки. При ціні одного долара має він велику вартість.

Останнє видання „Світового Альманаху“ з 1954 р. в дечому для українців ліпше, ніж за попередніх років. Спробуємо дати для читача „Свободи“ кілька порівнянь.

Нас цікавить, як Україна та українські справи зрештовані в цьому виданні і чи помічається поступ в об'єднанні з нашими справами серед чужинців. Книжка показує, що такий поступ є і чим дало, то швидкий. Але рівночасно є ще кілька дуже важливих прогалин.

На стор. 564 вміщені списки визначних людей з біографічними даними і стислими характеристиками їх діяльності. Москві мають тут 108 імен а українці лише 12. Не знаходимо на цих списках філософа Гр. Сковороди, ні одного з наших князів, не знаходимо гетьманів Дорошенка, Сагайдачного, Розумовського, митрополита Петра Могили. А серед москалів понав навіть такі собі Літвінов й багато інших, зовсім не варті спогаду. Польків є яких 28 осіб.

Про Київ написано, що це є „місто тисячолітньої історії — столиця України та індустріальний центр півдня“.

СССР приділяє сторінок від 375 до 379. Цей розділ має чимало цікавих і досить докладних даних. В розділі „Експансія СРСР“ понао, що „Підкарпатська Рутенія в 1945 р. була приєднана до Укр. ССР. Цей район був до 1918 р. частиною Мадярищини, після чого став частиною Чехословаччини; в 1939 році був знову окупований Мадярищиною, а в 1944 р. зайнятий військами Совєтського Союзу і згодом у Потсдамі на конференції Сталіна, Трумана та Черчілля призначений Совєтам. Чехам дано було право виїзти, якщо вони того хочуть. До війни там було 800 тис. населення, з них 63% українців“.

Про Україну сказано, що 80% її населення становлять українці, „Карпатська Україна“ (Підкарпатська Рутенія) є частиною української республіки; що „Дніпровську греблю — ленінську гідроелектричну зірвали москалі динамітом в 1941 р. під час війни з Німеччиною і що після війни її відбудовано“.

В розділі „Населення“ вказується, що Українська ССР табський (Октябрьське, б. Білок-Олар), Першомайський (Першомайське, б. Дюрмен), Приморський (центр: Керч), Роздольнянський (Роздольне, б. Атай), Саківський (Саки), Симферопільський, Совєтський (Совєтське, б. Ічки), Старо-Кримський, Судакський і Чорноморський (Чорноморське, б. Ак-Мечет).

Закінчення на сторінці 3-тій

ДОБРА НАГОДА

Одною з найтрудніших і найболючіших проблем нашої спільноти в цій країні є відчуження від українських справ та українського життя великої частини нашої тут народженої генерації. Кількість і якість цієї генерації можна збагнути з одного тільки факту, що понад 100,000 синів українських батьків служили в американських збройних силах під час другої світової війни. Додати до цього тих, що не служили, а далі — дітяти і постійний доріст, тоді матимемо кількостістину громади молоді й людей в силі піку, між ними багато висококваліфікованих фахівців усіх ділянок. А скільки з них бачимо в нашому спільнотному житті? Найвище сотні, а з того тільки одиниці на провідних становищах. Хто ж перебере і поведе ту все ж таки замкнуту організацію, культуру, господарську і т. п. спадщину, що її почастило створити нашим піонерам та тій „старій гвардії“, лави якої чимраз більше рідшають?

Цей запит і ці турботи не нові. Але що практично робити у нас, щоб ту важку проблему розв'язати, бодат пробудити розв'язати? Правда, деяких заходів уживається, але вони скеровані головню на те, щоб вдержати при українстві новоприбулу молоді та підтримати з кожним роком нову, тут народжену генерацію новоприбулих, а проблеми першої, другої і вже третьої тут народженої генерації давно-прибулих батьків сходять на все далішій і далішій план.

Ця складна проблема і ця турбота була головною причиною рішення Головного Уряду Українського Народного Союзу, щоб уже в цьому році відступити окремі призначення, дібрати відповідних фахівців та відкрити курси українознавства в „Союзівці“, вакаційно-відпочинковій оселі УНС біля Кергонському. Курси, як це вже свого часу проголошено, триватимуть чотири тижні, від 2-го до 28-го серпня, і відбудуватимуться за дбайливо опрацьованою програмою українознавства: з мови, історії, літератури, культури та нашого громадського життя. Головне завдання цих курсів є — підготувати провідників тут родженої генерації і ними збудити та вдержувати ту генерацію при українстві.

Такого роду курси українознавства будуть новиною в нашій громадсько-вищошній праці і напевно натраплятимуть на багато труднощів, головню в початковій їх організації. Але ці труднощі легко можна буде перемогти, якщо до цього важливого почину з відповідним зрозумінням поставитися весь наш загаль. УНСОУ з свого боку забезпечує приміщення і, в порозумінні з Лігою Молоді, відповідну організацію самих курсів. Курсанти оплачуватимуть тільки приблизно половину коштів-самого прожитку в „Союзівці“ (по 25 доларів тижнево, себто 100 доларів за курс), а другу половину, як і всі інші кошти курсів, покриватиме сам Союз.

Про значення і потребу таких курсів було б зайво говорити. Опанувавши бодат найосновніші знання з українознавства, перебувши кілька тижнів в українському оточенні та в українській атмосфері, не одна молода душа збагне своєчасно свою приналежність до нашої спільноти і не тільки при ній залишиться, але й інших до неї притягне.

Чим може допомогти цій добрій справі загаль громадства? Відповідь дуже проста: заходами, щоб в тих курсах взяли участь молоді люди, однакові, як з тут народжені, так і з новоприбулої молоді, з поодиноких громад. Молоді і ті Ліга сама вживає в цьому напрямку відповідних заходів, але треба, щоб й в тому допомогли батьки, заховаючи до тих курсів своїх дітей та допомагаючи їм фінансово. Було б добре, щоб тією справою займалися і місцеві організації, зокрема відділи УНСОУ, призначаючи бодат одну-дві стипендії на ту ціль. Правда, від курсів не можна очікувати якогось надзвичайного чуда та основної розв'язки найбільшої проблеми вдержання при українстві нашої молоді генерації, але це може бути один з найуспішніших заходів, які допоможуть цю проблему розв'язати. Ці курси — це єдина в своєму роді нагода скріпити нашу спільноту зовнішніми силами і приготувати для неї нових, енергійних провідників. Було б великою шкодою для нашої спільноти і для української справи, якщо ця добра нагода не була зловни використана.

В. Січинський УКРАЇНЬКА РЕСПУБЛІКАНЬКА КАПЕЛЯ

(1)

Рівно тридцять п'ять років тому уряд Української Народної Республіки видав закон про Український хор, під диригентурою О. Кошиця. Цей закон Українською Республіканською Капелю. Завданням хору було ознайомлення чужинців з українською культурою — піснями й музикою та загальном пропагандою українського імені та нової держави в світі. Капеля діяла закордон в кітці лютого 1919 року і подорожувала по Європі в роках 1919 і 1920. З'їздом також відвідала Данію, Польщу, Америку, Швейцарію і Шведню.

Називаючи репик Української Капелі, та загальному українській пісні й музики, по тих державах Європи став аттестує не тільки музично-то світу, але справді зверну, увагу цілого світу на оригінальність і високий мистецький рівень української культури.

В цій короткій статті подаємо голос чужинців про українську пісню й музику, вибираючи ті оцінки, які були найбільш характеристичні і типові для кожного народу і країни, де виступала Капеля.

Перша країна, куди Капеля мала можливість дістатися, була зойно проголошена Чехословачка республіка. Перша зустріч українців не була там надто прихильна. Зразу дало себе знати старе чеське москвофільство, що ставилося з великим підозрінням до „сепаратистичних“ прагнень України. Однак вже перші концерти Капелі зовсім змінили настановлення чехів.

Відомий музиколог, професор Празького університету З. Несдлі, в першій рецензії писав: „Мистецтво Української Республіканської Капелі так глибоко народне, що з нього безпосередньо промовляє до нас своєрідна чиста душа українського народу. Гарна ця душа! Таке саме і його мистецтво“.

Далі проф. З. Несдлі писав: „Тоді, коли на Московщині нігілізм виливався в руйнівний усе більшовизм, Україна жаво почала будувати здорове господарське й культурне життя, на основі своїх на диво розвинених кооперативних організацій, доводячи таким чином найкраще, яким свідомим, висококультурним, а тим самим і корисним членом у родині народів з благородний український народ“.

Інший музичний критик і диригент, професор Ярослав Кржічка, що перед тим був відомий, як москвофіл, писав: „Українці прийшли і перемогли! Дійсно, аж надто довго не знали ми про них і

тяжко кривдили їх, коли не свідомо і без інформації з'ясували їх, проти їх волі, в одно ціле з російським народом. Наше бажання великої і неперодної Росії з слабим аргументом проти природи й волі цілого українського народу, для якого самостійність є всім, як була колись і для нас“. Про самий український спів Я. Кржічка писав: „Була це краса згук, чар, повнота, з'єднаність голосів та абсолютна досконалість інтонації“. В іншому місці той самий критик стверджує: „Українці перемогли нас несподіваною красою свого співу й багатоманітністю нашої музики“.

Великий успіх Капелі був не тільки в Празі, але й на провідній, де зустрічали Капелю на залізничних станціях великі натовпи народу, з оркестрами та уніформованими „Соколами“, як це практикувалося чехами лише в особливих випадках національних свят.

В Австрії, що була після першої світової війни дуже обкресна, німцям було не до концертів, але й тут був великий. Поза численними прихильними відгуками газет і музичних часописів, особливо цікавий лист директора Музичної Академії у Відні, відомий О. Кошиця: „Рідко доводилося мені чути хорове діло таке досконале щодо згук, інтонації, ритміки та динаміки. А до того Ваші прекрасні народні пісні, їх дійсне майстерне оброблення і настрій (але не прикрас!) Ваш абсолютний вишкочений провід“.

В Швайцарії, де публіка звичайно була пересичена виступами чужинських артистів світової слави, було не легко захопити швайцарців концертами хору. Але коли перших концертів залишалося багато непроданих квитків, то вже останні концерти відбувалися в переповнених залах. Російські кола і тут вели „підпирну“ роботу, особливо в Берні. Тут також французька амбасада не приїхала на концерт 15 жовтня 1919 р., а надіслала Капелю безплатні квитки — повернувши. Однак на концерт 21 жовтня та сама амбасада закупила 10 квитків. В Берні, з приводу концерту 15 жов-

тня, газета „Бунд“ писала, що коли вони, швайцарці, слухали не професійних артистів, а тільки співаків-аматорів, то в такому разі вони мали до діла з феноменом. В Цюриху преса називала геніальним не тільки диригента Кошиця, а й самих співаків-виконавців, і зазначала, що українці не знайдуть собі конкурентів. А треба підкреслити, що в Швайцарії особливо плескається хорівий спів!

Франція, подібно Швайцарії, спочатку теж холодно прийняла досить широкую рекламу Капелі, що була в Парижі повних два місяці і об'їхала Францію навколо зі своїми концертами. Тут також несприятливо українців стара настанова французів у користь „єдиної неділі“ та загальному москвофільським тенденціям. Між іншим, в Тулузі досить чисельна група сербів-москвофілів, після двох концертів Капелі, стали ентузіастичними прихильниками України. Під час великого успіху Капелі в Парижі на концерті 15 листопада 1919 року, вітала Капелю донька славного Клемансо — того самого, який був проти незалежності України. Друга серія українських концертів у Парижі проходила в переповненій залі „Гаво“. Французькі знавці писали, що не тільки виконання Української Капелі стоїть на найвищому ступені досконалості, але що Капеля має якийсь „флюїд“, що розливає навколо сяйво і передає його слухачам, викликаючи ентузіазм.

Музичний критик і композитор Фердинанд Ле Ворн назвав Капелю — симфонічним хором. Француз особливо захоплювався виконаннями Капелю „Марсельези“. Треба підкреслити, що „Марсельезу“ Капеля виконувала в українській мові і являлася, що українські слова та їх звучність краще віддавали динаміку музики, ніж мова французька. Деякі французькі газети писали: „Французи, підійть на концерт українського хору і послухайте, як треба співати „Марсельезу!“ Були випадки, що після співу цього французького гимну зривалися спонтанні оплески, публіка кричала, кидала вгору капелюхи, всі шаліли від ентузіазму!“

Французький музичний критик Раймунд Шарпентьє, в музичному, часописі „La Comedie“ в статті під заголовком „Великі жертви мистецтва служать в Парижі справі Крає“, писав: „Якщо російська музика в дійсності виявляє елементи безнадійності, то українська національна мистецтво залишається завжди здоровим, з іскрами веселості і бадьорості“.

КРИМ І УКРАЇНА

(Закінчення зі стор. 2)

Поверхню Кримська область належить до групи 12, що переважають 25,000 кв. км, населенням до найменш заселених. Вільність населення Криму живе в містах. Кримський півострів сполучається з материком України перешийком шириною 7 кілометрів. Він поділяється в основному на північну, степову рівнину і південне гірське пасмо з вузькою прибережною смугою. Гірський хребет складається з трьох пасом: південного, найвищого з обривами на південь і спокійними схилами на північ, середнього і нижнього, що поступово переходить у степ. Керченський півострів має невисокий узгір'я, що трохи перевищує 100 метрів над рівнем моря.

Крим, як географічна одиниця

Крим небагатий на ріки; найбільшою рікою є Салгир із притоками Бюк-Карау і Кучук-Карау, Ілдол, Алма, Каца і Чорна. Чотири перші, що впадають в Озівське море, в своєму степовому бігу висихають в засушливий час.

Майже всі внутрішні озера Криму включено з найбільшими — Данузавом, Сасиком та групою північних багатих на сіль (115 озер площею 75,000 гектарів), яка має промислове та лікувальне значення.

Більша частина степового Криму вкрита каштановими суглинками та чорноземом. Віля Перекопу і солоних заток Сивашу розташовуються бурі ґрунти, часто засолені. В горах і річкових долинах ґрунти багаті на напесений гумус і прекрасно надаються під управу садів, винограду і городництва.

Клімат завдяки сусідству з морем і українським материком дуже подібний до того, що панує в південній Україні. В степовій частині зима холодна і вітряна, а літо сухе і гаряче. На південній приморській пасмузі, з вічно зеленою рослинністю, зима м'яка, літо гаряче і тепле а осінню похолодає. В зв'язку з кліматом, степова і солончакова рослинність північної частини переходить в різноманітну, а далі в узгір'ях — в лісостеп. Степова рівнина частина Криму займає коло 80% поверхні всього півострова.

Багатства Криму

Крим багатий на різні копальни, частинно ще не експлуатовані. Керченський півострів має багаті поклади бурого залізняку із 40% заліза; їх запаси обчислюють на 2 мільярди і 265 мільйонів тонн. Тут же знаходяться родовища горючих газів. Соліні озера багаті на хлориди, магній, — потрібні для хімічної промисловості. В Криму є теж поклади мармуру, сірки, нафти, кам'яного вугілля, різних вапняків і траверсу, що з нього виготовляється цемент (біля Коктебеля, тепер Планерського). Одним із природних багатств є осадові сіль лиманів Сивашу. Сільське господарство, особливо вирощування винограду і трюну, найкращих у цілому СРСР, стоїть на високому рівні. Спорудження каналів і зрошення великих степових просторів набагато збільшать видатність зернових культур, бавовника і коксагузу, що є сировиною для продукції гуми. Велике значення має тут садівництво і зв'язана з тим овочово-консервна промисловість та риболовство (Керченська протока і Феодосійська затока).

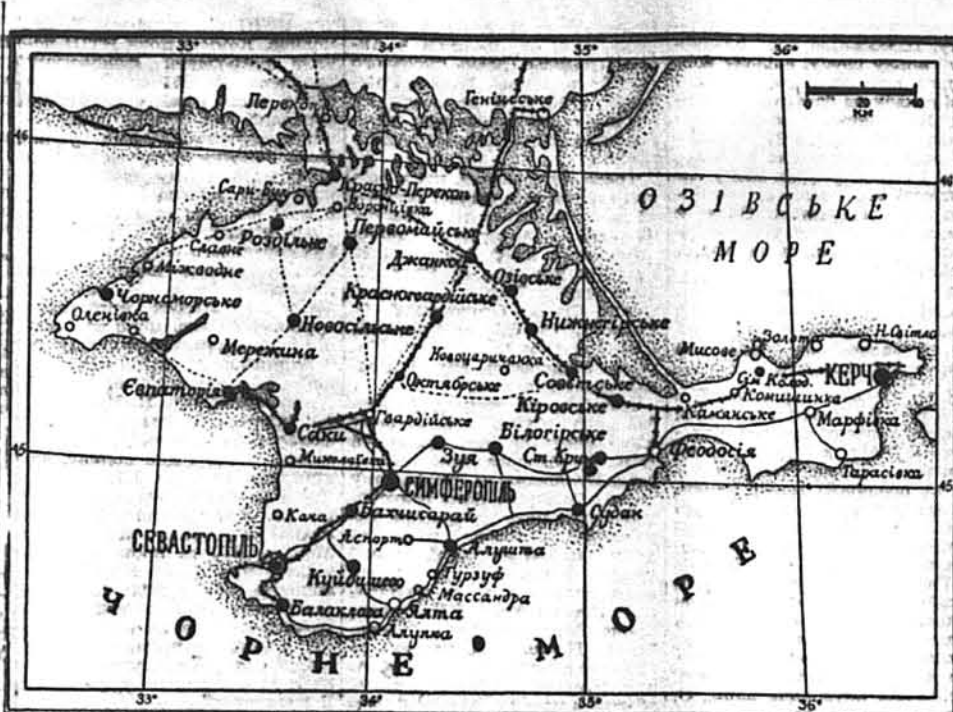
Промисловість: машинобудівельна та консервна.

Міста і їхнє значення

Головними містами Криму є Симферопіль, адміністративний центр кримської області, Севастопіль, воєнний порт з корабельними для будови кораблів та підводних човнів і їхня головна база на Чорному морі, Керч, крим металургійний, центр рибної промисловості Криму. Всі ці міста налічують понад ста тисяч населення. Керч, як і Феодосія, Ялта, Севастопіль і Євпаторія, належить до основних гаваней Криму. Феодосія, крім тютюнової фабрики і риболовства, служить головним вивозним портом для збіжжя. Великі центри, як Євпаторія, Севастопіль, Ялта і Керч — забезпечені електрикою з потужністю, потрібною промисловості.

Кримські ліси покривають 224,000 гектарів (8%) поверхні півострова.

Залишки в Криму небагато, однак вони пов'язані з Крим із запорізько-дніпропетровським промисловим басейном і чорноморськими портами: Херсоном і Миколаєвом.

Шосейні шляхи будуються в повсюдному часі, особливо в північній частині; південна частина мала їх досить багато.

Історичне минуле

Крим пройшов дуже зміну і бурхливу історію. Він налічує понад сто років історії, в якій розвивалися різні народи, що намагалися опанувати його і з собою до моря. В старовину були тут фенікійські, грецькі і пізніше римські оселі. Тут у середовищі оселилися і нащадки римлян, італійців. В часі навали азіатських кочовиків Крим переходив з рук до рук, аж поки його опанували татари. Українська держава Київського періоду намагалася поширити свій вплив на Крим, але навала азіатських народів не дозволила зреалізувати того задуму. В часі існування козацьких татарських Крим був однією із причин остаточного упадку нашої державності, що опинилася в трикутнику Польща-Росія-Татарія. Нововідкрита українська держава 1917-20 років, оцінюючи значення Криму, окупувала його в останній третині квітня 1918 року.

Значення Криму належно оцінила Росія, окупувавши його 1783 р. В половині минулого століття Крим був долом бою між Англією, Францією, Туреччиною та Росією. Крим був важливим стратегічним фактором у війні між російськими білими й червоними імперіалістами, а в останній війні був кривавим союзом-нацистським бойовищем.

Везуменію, таке ж значення мав Крим і в майбутності, особливо в стратегічних планах.

Даруваний подарунок

Україна актом союзу уряду дістає цвинтарницю татарського народу, який протягом останніх століть масово покинув Крим, переселяючись до Туреччини і там утворюючи московського народолюбства. Повсюди часи припечатили існування релігійного народу (біля 200,000), що був покладений на жертвників „уцілювачів“ на якому закінчили своє буття надволзькі німці, інгуші, чеченці, балкарці, карачаї й калмики.

Советська система спочатку пішла на руку татарській меншині Криму, створивши в жовтні 1921 р. Кримську Автономну республіку, що було заходом проти природного приєднання Криму до України. Виселення татар мало на меті не так позбутися 28% меншини за її колаборації з німцями, як заселити весь півострів російським елементом.

Передача Криму з майже чисто російським населенням України, в часі, коли це населення всебічно скріплиться.

НА ІСТОРИЧНИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

(Закінчення зі стор. 2)

проакції України зростає з року на рік. І хоч як більшість намагалася загнати цей розвиток в пригоде для них русло, хоч як відкидають останні соки з України, даріди крок за кроком розбудовує свої позиції. Во в цьому — основний закон усього живого: протиставитися і використати все для свого розвитку. І як колись більшовицька політика українців мала на меті спростувати, розбурхати самостійницький розвиток української культури і, залишивши українську форму, надати йому всеросійського змісту, а творчий геній українського народу та його передових діячів використав це на здвигнення могутнього, хоч і короткого, бо втопленого в крові Ренесансу, — так тепер колективізаційний розвиток українського села не знищить джерела української сили. Во, з одного боку, українських селян проти волі більшовицької виростає на високорозвиненого сільського робітника в великопромисловому господарстві, а з другого боку велика частина сільського елементу відділила і відпливає в українські міста і вирізняє їх новий характер. Цей ріст нової модерної міської України не залишиться непоміченим для більшовицьких верховодів у червоному Кремлі. Навпаки. Їхні слова і вчинки вразно вказують, з якою тривогою слідкують вони за розвитком подій в Україні, за зростом її сил і тугости. І звідси ці останні відкриті більшовицькі до „дружби“ обох народів, до їхнього „братерства“, звідси щораз менше наголошує на „старшого брата“, а видання України як співвітчужки нового ладу побіч Росії. Це все ніщо інше, як спроба спрямувати енергію повстаючого велетня у всеросійське русло, бо в існуючих умовах цього велетня любовою атакою розгромити не можна. Останнього подібного в цьому напрямі є прилучення більшовицьким Криму до України. Прилучення Криму до України — це з більшовицького боку, одна з найвищих цілей історично-політичного перекуплення нашого народу.

І наші і чужий досвід вказують, що розбудження народу не можна заманити надого на шкідливі для нього шляхи. Це має й матиме місце в усіх інших країнах. Хоч ми сьогодні говоримо про нову українську людину, про новий характер України, але це в ніякому разі не перекреслює прагнення до самостійності в українській людині, як одиниці, і в українській нації, як вісній цілості. Прагнення до самостійності є більшою мірою стає сьогодні основною віхою розвитку сучасної історичної людини нашого народу. Зі зростом творчої тугости української людини і зростом матеріальних сил українського народу прямо-пропорційно зростає й зростає його прагнення бути повним господарем на своїй землі. І тому ті великі зміни, що переходять тепер в Україну, а в першу чергу її соціально-економічна перебудова — для нас не страшні. Вони можуть бути прикри мовчати бути болітими, вони можуть докряпати ослаблені, але в історичному аспекті наслідок оберне їх собі на користь.

Хроніка українського життя

У Франції

ОФІЦІЙНЕ ВИЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ПАРИЖІ

В Урядовому Віснику Паризької Епарії з 2. 1. 1954 року з'явився офіційний декрет Кардінала Фелтена, яким українську церкву св. Володимира Великого в Парижі піднісється до гідності парафії місцевої церкви, з усіма тими почестями, правами і привілеями, які мають латинські церкви.

З цього слідує, що парох цієї церкви має повну й виключну власть над вірними українського католицького обряду та що інші парохі не мають ніякого права над ними, хто був або мав бути окрещений в греко-католицькому обряді. Єдине лиш дивина, яка зазначає супротиву з нареченням латинського обряду, можна прийняти таж його обряд. Всі інші, хто хотів би змінити свій обряд, можуть це зробити тільки по одержанні попереднього дозволу від Св. Отця, а латинським парохам заборонено намовляти до такої зміни обряду.

Кожна дитина мусить бути хрещена в обряді своїх батьків та в церкві свого обряду. Як-що християнин уліває лат. парох, то він мусить повідомити про це українського католицького пароху, щоб цей вписав акт хрещення в метрикуальні книги своєї парафії. В книзі має бути зазначено це подвійне вписання.

ФУТБОЛЬНІ

УСК СІЧ (Елізабет) — ПОЛІШ FALCONS (Польонія) за мистецтво Ліги Стафту Нью Джерсі.

В НЕДІЛЮ, 7. ВЕРЕСНЯ 1954, о год. 2:30 попол. на грині William Field, при вулиці Summer Street, Bayway, Elizabeth, за Ньюарку автобусом ч. 28 до Summer Street.

ЗМАГАННЯ

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Філадельфія, Па.

Спілшна Профсора.

Заходами Організації Оборони Нотирьох Свобід України (ООНСУ) — 6-ти Вільді, і Спілки Української Молоді Америки (СУМА) — Осередок ім. УПА — у Філадельфії, під промовою пані Стефанії Шаран, Теофілі Ганушевської та подруг сумівок, дня 13 лютого б. р. відбулася в залі Горюжського Клубу при 23-тій і Врані вулиці спілшна Свята Вечера.

Всіх присутніх, що засіли при столах, привітав голова 6-го Відділу ООНСУ інж. Мирон Ганушевський. Вушній духовий опікун СУМА Веч. о. Іван Лебедюк провів молитву та поблагословив профсору, якою поділилася з учасниками.

В дальшу частину святої програми п. н. „Колядуємо тим, що на Різдвіх Землях...“ виходили різдвяні спогади, промови та побажання подорожних учасників Св.Вечері, переплітани колідадами.

Цікавий і адало скомпонований різдвяний спогад відчитав інж. Мирон Ганушевський. Вже сама тематика спогаду з нашої героїчної боротьби УПА, насторжусь святоїм слухачам до постатей тих, що беруть в цій героїчній боротьбі активну участь проти змови московсько-російських паразитів, за розвал тюрми народів т. зв. „СРСР“ і побудови національно-свободних держав. Як один з тих постатей — це активний член української ризистави в Україні на пості головного спікера української ради „Самостійна Україна“ і заравом бувший в'язень більшовицьких заслань, якому судилося дістатися на волю ще минулого 1953 року і щастливо прибути до своєї рідні в Бельгії. Це бельгійськ. п. Газебрук і друг Альберт в одній особі.

Різдвяний спогад із життя лемків, з окремою закраскою їх адалого і широго гумору до волі і неволі їхнього життя, відчитав Роман Тимчук.

Промовляли були: інж. Василь Титанич, що в своїх святоїх побажаннях передав цікавий спогад про заведення українського свінченка за часів т. зв. „майданівської“ Демішчини, та Михайло Коваленко, який учасник релігійної частини УПА в західній Європі, що в своєму слові навів цікавий і повчальний спогад з героїчної боротьби УПА і активної участі в ній української молоді, зокрема тих найменших — юнацтва і доросту. Якраз прикладом такої участі в боротьбі за волю української молоді були різдвяні акції на Вільді — гніздо польських червонох паразитів, від командирів полковника Копіка, де українські діти доказували удіє.

Присутні на профсрі представники Відділів ООНСУ Пінсбургу і Балтімор, пп. Микола Турчин і Теодор Царик в своїх святоїх побажаннях склали подяку Управі 6-го Відділу ООНСУ за гостину і так аміло складену і проведену програму Св.Вечери.

Пізною вечірною порою учасники профсори, бадьорі і зворушені, розходились додому.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УННСОЮЗУ!

Українська Вільна Академія Наук у США

11-й Вест 26 вул. Нью-Йорк. В неділю, 7-го вересня 1954 р. о 4-й год. дня в приміщенні УВАН у США відбудеться інвагуаційне засідання Чорноморської Комісії УВАН у США.

Програма: проф. О. Оглоблин — Вступне слово; інж. Л. Виконський — Український Чорноморський Інститут — Організаційні справи. — Вхід вільний.

Керівництво Комісії.

Пані Гоббі вважає дискримінацію морально і матеріально шкідливою

Вашингтон. — Секретарка здоров'я, виховання і добробуту Овета К. Гоббі, промовляючи на Гарвардському університеті, заявила, що расові обмеження заважають цій країні морально і матеріально шкідливо. Дискримінація, — сказала вона — коштує річно від 15 до 30 мільярдів доларів. „Особі, які терплять від дискримінації, не можуть брати повної участі в господарському житті, не можуть набувати товари, що їх продукують ця країна і не можуть платити податків у такій висоті, як все інше населення“. Але духові втрати від дискримінації далеко більші, і їх не можна навіть обрахувати в долларах. Одначе Овета К. Гоббі зазначила, що ЗДА стоїть на шляху до швидкої ліквідації всього расового обмеження і подас як приклад Гарвардський університет, що за час від свого існування, — 87 років — не становив жадного расового обмеження. Майже половина всіх лікарів-негрів в ЗДА і 25 відсотків усіх правників негрівтійського походження — здобули собі фахову освіту в Гарвардському університеті. Уряд президента Айзенгавера заінтересований у розвитку цього університету — заявила пані Гоббі.

Можливість нового страйку фотограферів у Нью Йорку

Нью Йорк, Н. Й. — Місцевий Відділ Мінародних Фотограферів має 7 березня вирішити, чи прийматиме тяжке підписку платні, яку признала фотограферів окрема комісія під час страйку, який охопив був найбільш щоденники в Нью Йорку. Ця підписка становить 3.75 доларів, і її не хотіли прийняти тоді робітники. 4 березня мають зійтися на нараді представники часописів та працівників, щоб вирішити цю справу, а фотографери на загальних зборах 7 березня мають заявити в цій справі. Деніс М. Бурке — голова фотограферської спілки заявив, що якщо прадедаві не погодяться на більшу підписку платні фотогра-

верам, то існує можливість, що знову почнеться страйк в найбільшій поведілок — це значить 8 березня. Фотографери страйкували 11 днів, почавши від 28 листопада, а до них — 400 робітників, — приєднались інші часописні робітники в числі коло 20,000, і тим способом не допустили до появи 7 великих щоденників у Нью Йорку.

Перша леді країни — пані Айзенгаверова розпочала власний прийняття для окремих запрошених груп. Перше прийняття відбулося для 180 мешканців Нью Йорку. В дальших прийняттях, як інформувала секретарка пані Айзенгаверової Джейн МакКалфрі, візьмуть участь представники Сенату, Церков, піклувальників хворих та ін.

УВАГА!

ЧИТАЧІ!

3 залептим віддіхом буде читати надзвичайно цікаву повість

Г. ГАГДАРДА:

ДОЧКА МОНТЕЗУМІ

з часів завоювання Мексика еспанцями. І буде поділяти героїську боротьбу атеїстів в обороні своєї незалежності й державності. Повість оснований на історичних подіях, але написана легко, в пригодницькому стилі.

320 сторін. — Ціна 1, і II, част. \$3.00.

Замовляти:

KYIW, 838 N. 7th Street, Philadelphia 23, Pa.

ПРОГРАМА ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО СВЯТА У ПІТСБУРГУ

Неділя, 7-го вересня 1954 р.

- 1) В місцевій Українській Православній церкві св. Володимира Великого на South Side, Pittsburgh, Pa., зараз по Службі Божій відправиться Панахида за спокій душі генія України Тараса Шевченка.
- 2) Виступ у телевізії проф. Михайла Ветухова на станції WD-TV о год. 1-й попол. (Channel 2)
- 3) Надзвичайна радіопередача в честь Т. Шевченка буде передана на радіостанції WPIT 730 kcs о год. 1:30 попол. В програмі виступить славний український письменник п. Теодосій Осмачка.
- 4) О год. 3:30 попол. відбудеться в литовській залі на South Side, Pittsburgh

АКАДЕМІЯ

в честь ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Головну доповідь виголосить проф. Михайло Ветухів.

Виступить хор „Червона Калина“ під управою п. Ізидора Луковського і церковний хор української церкви Преч. Діви Марії з McKees Rocks, під управою о. прот. Андрія Двораківського.

Філія УКА в Пітсбургу.

ПІД ПРОТЕКТОРАТОМ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

— та — ОБ'ЄДНАНОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬЮ ЙОРКУ

Хор „ДУМКА“ в Нью Йорку

— влаштовує —

В НЕДІЛЮ, 4-го КВІТНЯ Ц.Р.

о год. 3:30 пополудні

в залі FASHION INSTITUTE, 225 West 24th Street, New York City

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

з якого ввесь дохід призначений для Наукового Товариства ім. Шевченка, як дарунок з нагоди 80-літнього ювілею його існування.

У ПРОГРАМІ КОНЦЕРТУ: Святочна промова проф. Р. Смаль-Стоцького, голови Наукового Товариства ім. Т. Шевченка в Америці; та в мистецькій частині програми виступи: Театральної Групи м. Нью-Йорку з участю артистів О. Добровольської і режисера Н. Гріняка; баритона О. Стецури та Української Симфонічної Оркестри, мішаного хору і хору „Думка“ під управою диригента О. Микитюка та при фортепіанному супроводі Л. Вахнянина. Сценічне оформлення В. Лисенка.

Білету вступу можна одержати в передпродажі в крамничках „Арка“, „Еко“ й „Сурма“ та в дні концерту при касі. — Всі місця номеровані.

Концерт почнеться ТОЧНО О ГОД. 3:30 ПОПОЛ.

Під час точок програми не буде дозволеноходити до залу. Тому управа хор „Думка“ просить П.Т. Громадянство подати про білети заздалегідь, та заповняти за до від год. 3-ої, щоб уможливити точний початок о год. 3:30. — Управа хору просить теж П.Т. Родичів, що приходить на концерт з малолітніми дітьми, держати їх під час концерту під своєю опікою.

УВАГА! НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦІ! ТЕАТРАЛЬНА ГРУПА НЬЮ ЙОРКУ при співучасті О. ДОБРОВОЛЬСЬКОЇ І П. ГІРНЯКА

В НЕДІЛЮ, 14-го ВЕРЕСНЯ 1954 Р., о год. 7:30 вечора в залі ФЕШІНІ ІНСТІТУТ, 225 W. 24. вул.

„ПОШИЛИСЬ У ДУРНІ В АМЕРИЦІ“ музичний жарт зі співани і танками в 3-ох діях. За М. Кропівницьким — Ів. Керницького. Постави О. Добровольської оформлення сцени В. Лисенка.

Квитки можна набути у крамничці „АРКА“, 48 East 7th Street, New York City. В день вистави при касі Театру.

Д-р К. Кислевський

НАЙВАЖЛИВІШІ ДОСЯГНЕННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ(Доповіди, виголошені на пленарному засіданні наукового з'їзду НТШ у ВАН в Колумбійському університеті в Нью-Йорку 27 грудня 1953.)
(Скорочено.)

Українська філологія була в останні вісімдесят років предметом дослідної праці в університетах, інститутах, академіях, наукових товариствах та журналах. Тому вона розвивалася помітно в суттєвих питаннях, хоч довелося й боротися з різними наступами з боку Росії.

На початку сідмдесяти років минулого сторіччя київська Стара Громада розгорнула широку діяльність у південно-західному відділі російського географічного товариства. В його "Трудах" появились праці, що давали матеріал для розроблення філологічних проблем, а то й наситили їх повною, наприклад, Українські історичні праці під редакцією В. Антоновича і М. Драгоманова, розвідка К. Михальчука про гори.

У 1876 закрито відділ після ганебного царського указу Олександра II, що забороняв друкувати та привозити з-за кордону українські видання. Тридцять років, — тобто до революції у 1905, що спричинилася до скасування цього указу, — українські філологи друкували в Росії.

На всі ці наступні філологи відповідали речеві. Проф. харківського університету О. Потебня назвав кожен акт мовного обмеження ударом на основний нерв життя нації, а проф. львівського університету О. Огоновський вказав самостійність української мови у відношенні до інших слов'янських у своїй навігаційній промові на відкритті академічного року (1871-72) та поширив цю думку в двох працях, а саме в розвідці "Про важливі особливості української мови", написаній за підписом київського університету в Кракові коштом польської академії наук (1873) та в "Студіїх в діалекті української мови" (1880), написаних по-німецьки.

Теорія О. Соболєвського зблизилася з теорією українського проф. віденського університету В. Ягіч у своїх розвідках. Однак найбільшій протиставилися й А. Кримський, прослідкувавши всі старі пам'ятники. У своїй "Українській граматиці" (1907-8), написаній по-російськи, розвинув історію самостійної української мови; досі не втратила вона своєї ваги та стала основою для більшості студій українських філологів. Це був найбільший успіх в епоху боротьби за самостійність української мови, який обумовив тісні граматичні зв'язки між українською мовою та іншими слов'янськими мовами, як наприклад, Філологія і Погословська гіпотеза (1904). Деякі неперіодичні критерії для діалектологічної класифікації староруських рукописів (1906), Древнє-кельтський говор (1907).

Крім розвідок, що протиставили російській науці, на особливу увагу заслуговав науковий університет, Степан Смаль Стоцький, що враз з Теодором Гартнером видав у 1913 р. свою "Граматику української мови" (по-німецьки), згодом у 1922, у сторіччя київського слов'янського філологічного розвідку "А. Фортунатова погляд на сім'ю слов'янських мов і їх взаємне споріднення" (Записки НТШ тт. 141-3). Стоцький захитав теорію Шляйхера (1852) про походження всіх мов від одного прототипу, Со-

болевського про "русскую" епітану, Шляхматова про "прарусскую" мовну групу, спільну всім східним слов'янам, обчислюючи свої докази на багатому матеріалі. Він заявився за теорією хвилі Шмідта (1872) й довів, що мовні хвилі внаслідок різних впливів сусідніх мов у заложності від довшого, хоч коротшого виступають. Отже, в самостійній системі української мови є різні впливи, не тільки російський!

В граматиці обидва мовознавці довели, що українська мова має право власної домі, та заперечила існування прарусської спільноти.

Коли ж після революції в 1917 р. українська філологія вийшла з-під російської діяльності в УАН, а її Записки історично-філологічного відділу та подвійні мовні збірники заповнилися працями старих (Крип'який, Сімович, Гринський, Тимченко) та молодих філологів (О. Куріло, В. Ганцов, П. Вузуко, О. Сімович, К. Німчинова, С. Смирновський, З. Веселовська, І. Галон, В. Дем'ячук, Л. Вулаховський та інші), написав час для зміни поглядів деяких російських науковців, наприклад, О. Шляхматова став тепер на протилежне становище в справі старих пам'ятників, заявляючи: "Я вважаю за доказану річ, що в Записках Святослава 1073 і 1076, в Галицькому Євангелії з 1144 та в Добринському Євангелії з 1164 масо пам'ятників написаних в малоруських областях. Коли ж є різниця в особливостях, то це природне, бо київський центр дав більше про збереження церковнослов'янської мови". (Короткий нарис історії української мови, Київ 1924).

Так отже й тут виявилось велике досягнення! Також останній етап офіційного наступу на українську мову в 30-их роках ХХ ст. стріли в бік філологів. Проф. Роман Смаль Стоцький осудив його в праці п. з. Українська мова в советській Україні, Варшава 1936. Праці українського наукового інституту, т. 34. Особливою осуду зазнала руйна діяльність А. Хвилі-Мусяльбаса та Н. Кагановича, що перші завадали смертності удару українському мовознавству, називаючи його корінням буржуазного націоналізму. Також митрополит Ляріон осудив широко ці напади советської влади в історії української літературної мови (Вінніпег 1950).

Впродовж 80 років українська філологія витримувала завдання й послідовно російські атаки, узагальнюючи при тому в поразці засоби в ділянці дослідження мовних явищ та порадуючи новому поколінню філологів нові засоби та напрямки праці.

В тому велике й досягнення. У загальному періоді, презентованому новими реченнями дослідів на полі живої книжкової мови, на такі проблеми: що таке мова, як використовувати народні елементи в літературній мові, котрі пам'ятники старовини належать українському народові, котрі критерії визначають українську мову, як приклади дифтонгів та поліфтонгів на Поліссі й Паліссі, як явища свідчать про квантитативні залишки та архаїзми в мові. Досліджувано, теж якість і кількість фонем, окреслено біг ізолекс, структуру, систему, географію слів тощо. Для заспокоєння потреби часу видавано численні практичні посібники для навчання мови, курси, граматики, правили, як і поради для навчання живого, чистої літературної мови. Всі ці твори визначаються новими методологічними основами. Також упорядковано

болевського про "русскую" епітану, Шляхматова про "прарусскую" мовну групу, спільну всім східним слов'янам, обчислюючи свої докази на багатому матеріалі. Він заявився за теорією хвилі Шмідта (1872) й довів, що мовні хвилі внаслідок різних впливів сусідніх мов у заложності від довшого, хоч коротшого виступають. Отже, в самостійній системі української мови є різні впливи, не тільки російський!

В граматиці обидва мовознавці довели, що українська мова має право власної домі, та заперечила існування прарусської спільноти.

Коли ж після революції в 1917 р. українська філологія вийшла з-під російської діяльності в УАН, а її Записки історично-філологічного відділу та подвійні мовні збірники заповнилися працями старих (Крип'який, Сімович, Гринський, Тимченко) та молодих філологів (О. Куріло, В. Ганцов, П. Вузуко, О. Сімович, К. Німчинова, С. Смирновський, З. Веселовська, І. Галон, В. Дем'ячук, Л. Вулаховський та інші), написав час для зміни поглядів деяких російських науковців, наприклад, О. Шляхматова став тепер на протилежне становище в справі старих пам'ятників, заявляючи: "Я вважаю за доказану річ, що в Записках Святослава 1073 і 1076, в Галицькому Євангелії з 1144 та в Добринському Євангелії з 1164 масо пам'ятників написаних в малоруських областях. Коли ж є різниця в особливостях, то це природне, бо київський центр дав більше про збереження церковнослов'янської мови". (Короткий нарис історії української мови, Київ 1924).

Так отже й тут виявилось велике досягнення! Також останній етап офіційного наступу на українську мову в 30-их роках ХХ ст. стріли в бік філологів. Проф. Роман Смаль Стоцький осудив його в праці п. з. Українська мова в советській Україні, Варшава 1936. Праці українського наукового інституту, т. 34. Особливою осуду зазнала руйна діяльність А. Хвилі-Мусяльбаса та Н. Кагановича, що перші завадали смертності удару українському мовознавству, називаючи його корінням буржуазного націоналізму. Також митрополит Ляріон осудив широко ці напади советської влади в історії української літературної мови (Вінніпег 1950).

Впродовж 80 років українська філологія витримувала завдання й послідовно російські атаки, узагальнюючи при тому в поразці засоби в ділянці дослідження мовних явищ та порадуючи новому поколінню філологів нові засоби та напрямки праці.

В тому велике й досягнення. У загальному періоді, презентованому новими реченнями дослідів на полі живої книжкової мови, на такі проблеми: що таке мова, як використовувати народні елементи в літературній мові, котрі пам'ятники старовини належать українському народові, котрі критерії визначають українську мову, як приклади дифтонгів та поліфтонгів на Поліссі й Паліссі, як явища свідчать про квантитативні залишки та архаїзми в мові. Досліджувано, теж якість і кількість фонем, окреслено біг ізолекс, структуру, систему, географію слів тощо. Для заспокоєння потреби часу видавано численні практичні посібники для навчання мови, курси, граматики, правили, як і поради для навчання живого, чистої літературної мови. Всі ці твори визначаються новими методологічними основами. Також упорядковано

української мови, вбачав у першоджерелі мови перш за все поетичний твір, що відіграє свою роль в індивідуальному й суспільному житті. Особливо його поетична частина наставляла до проблем української синтаксис вивчення й чужих філологів, що почали досліджувати мову за поглядами Гумбольдта, Штайнхейла, Крюче, Брунмана, Вундта, Дельбуша, Павла, Мес, Водуна, Куртене й інших. Потебня прийняв погляди Гумбольдта та вбачав в мовних явищах беззастатню дію духа, рух і поступ. За ним пішли сучасники, першоджерелом у своїх працях: Олександр з історії малоруського нареччя, 1876, та Очерк літературної історії малоруського нареччя в XVII й XVIII вв., 1889, Київ.

Впродовж вісімдесяти років постали численні монографії з різних ділянок мови, наприклад, фонетичні описи — від Потебні, Огоновського, В. Науменка, В. Шляхматова — до І. Зілинського; монографії про українські пам'ятники та грамоти, що в гоморівних пам'ятках виявили українські прикмети, наприклад, А. Кримського, В. Мочульського, О. Колесни, В. Розова, І. Огісника, І. Паньківця, М. Гринського, С. Вогуславського, Я. Гордицького, М. Мильовича, М. Возника, І. Свєніцького, П. Вузука, З. Веселовського, В. Лева, К. Кислевського та інших. На основі монографій постали синтетичні нарис історії української мови, як наприклад, В. Сімовича, М. Гринського, П. Ковалевського, І. Свєніцького, І. Огісника, М. Возника, О. Колесни, К. Німчинова, П. Вузука, О. Кислевського, П. Житенського, А. Кримського, О. Шляхматова та інших.

Мовні питання викликали потребу українських та перекладних словників. Починаючи від українсько-німецького словника Е. Железівського, С. Недзівського в 2 томах, словниково розвивався щораз видатніший та дає філологів такі знамениті словники, як В. Гринського, С. Свєніцького, А. Кримського, С. Тимченка, що ставило основне лексикальне фонове для перекладу, праць, флексій, термінологічних, правописних наукових словників.

В тому часі досліджувались різні проблеми мови, як наприклад, паліталізація звуків (Пущар), лівілізація, санді (Зілинський), наголос (В. Охримович, С. Нікофорчик, Л. Вулаховський, Я. Рудницький), функції відмінків (С. Тимченко), проблеми з морфологією, значення (В. Сімович, Р. Смаль Стоцький, Я. Рудницький, І. Веллгорський), синтаксис (І. Огісник, С. Смирновський, Ю. Шерех та інші).

Коли ж модерна філологія започаткувала филологічні принципи дослідження мови (Ф. де Соссюр, Ш. Валль, В. Матесон, А. Вайя, де Гроот), то й українська філологія не мовчала. В. Сімович, О. Свєніцький, Д. Чижевський, О. Куріло, члени львівського лінгвістичного гур-

хальчука, Крип'якого, Тимченка, Свєніцького, Інституту Мовознавства), філологічні збірники НТШ (24, т.) та УАН. Зроблено й осягнено багато, але й багато ще залишилось до зроблення!

Театр — Музика

Четвер і П'ятниця!
ПРЕКРАСНА ВИСТАВА
Фільмована в чудовій Венеції.
THE THIEF OF VENICE
with
Maria Montez
AMERICAN THEATRE
Third Street, bet. Aves. B & C
New York CityНА ПРОДАЖ
ЧОЛОВІЧЕ УБРАННЯ І ПЛАШТІ практичний дарунок на кожному нагоду. Мало викидано, не має нові, чудово шиті. Також для вищих класів в Європі від \$15.00.
LOUIS SANDERS
1541 First Ave., New York City
(Між 80-81 вулицями)КУРСИ — НАУКА
В Нью-Йорку від 2-го березня 1954 р. розпочатіся
Аудиторний Курс
ТЕХНІЧНОГО КРЕСЛЕННЯ
і читання Технічних Рисувань. Зголошення приймають: Конігарт, 422 E. 6th St. N.Y.C. Для провинції заочно навчання.
Eng. K. CERKEVICH, N. J.
Tel.: DE. 2-0741МАШИНИ
Переробити до писання
англійської, ціна \$25.00. Маємо також інші перероблені українські машини. Зауважте машини. Офіційні прилади. Поліграфічне агентство.
ALL LANGUAGES
TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6-7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Шпир і Чесна
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-3555ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чеська і найкраща.
ЦІНИ ПРИБУТЛИВІ
John Bunko
Licensed Undertaker
& Embalmer
437 EAST 5th STREET
New York City
REASONABLE PRICES
Telephone: ORAmey 7-7661.ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Закладається похоронним в БРОНКС, БРООКЛІН, NEW YORK і ОКОЛИЦІ
Контролюється температура. Модерна ванна для умивання. ПЕТРО ЯРЕМА
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПРАЦЯ

Робітника на малу курячу ферму. Високо Нью-Йорку потрібна. Гр.-кат. церква в місті. Бажаючи людини спосібна робити найпростіші господарські роботи та обслуговувати. Можливо бути у віці біля 50 літ. Праця не тяжка. Платня на умови.
CRAGMERE FARMS
250 Franklin Trpk, Mahwah, N. J.ПРАЦЯ
Help Wanted—Male
ЗВАРЮВАЧІ
при алюмінієвих і металевих аркушах. Стали праця — висока платня.
HENRY & MILLER INDUSTRIES
675 Garfield Ave., Jersey City, N. J.
NE. 4-4200
(Regular bus service to plant from Journal Square; also from Port Authority Terminal, 41 St. NYC—No. 99 Red & Tan bus.)БУДІВНИЧІ
ВАНТАЖНИХ АВТ
Досвідчений у укладанні й виконанні.
M. RUDIN
MI. 3-8410
Newark, New JerseyПРАЦЯ
HELP WANTED—FEMALE
ЖІНКИ
до чищення
Голоситесь Room 210
15-25 Whitehall Street
New York City
в будні з 9 до 5 P.M.ПРАЦЯ
Help Wanted—Female
ОПЕРАТОРИ-КИ
досвідчені на машинах до шиття і до загальної праці при червоних.
Голоситесь
IDEAL CASUALS
123 Whitehead Av., So. River, N. J.Повідомляємо, що ціна оголошення величини 1 ліча через 1 колонку вичислюється \$1.40. Проситись належність (відповідно до величини оголошення) пересилати разом з текстом.
Адміністрація "Свободи".INCOME TAX
В справі прибуткових ПОДАТКІВ
звертайтеся до
HARRY GATTON ACC'T.
Український Національний Дім
216 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
EV. 4-9120
Працю виконуємо солідно.В справах:
INCOME TAX
REAL ESTATE
GENERAL INSURANCE
Зайдіть до:
BARTKIJ & MARTINEC
Agency
309 E. 14th Street
New York 3, N. Y.
Tel.: GR. 7-4550
• NOTARY PUBLIC •HANUSEY MUSIC CO.
244 W. Girard Avenue, Philadelphia 23, Pa.
Великий вибір українських платівок.
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено денно 9:30-9 вечора. В неділі до 2 полов.У ВСІХ СПРАВАХ ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО ЗВІСНОГО
НОТАРІАЛЬНОГО БЮРА
KOWBASNIK AGENCY
277 EAST 10th STREET, NEW YORK 9, N. Y.
(Біля Avenue A)
Тел.: ALgonquin 4-8779
ШНОКАРТИ продаємо на всі кораблі.
ГРОШІ посиласмо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВИТИ, прохання та інші потрібні документи на спрощення рідних і знайомих до Америки.
ОВЕЗІЧЕННЯ (асекюрація) — від огню, нещасливих випадків, недуги. Безпечесно життя, меблі, віна автомобілі, футра, біжутерія та інше.
ПРОДАСМО домів та вського роду бізнесу.
ПЕКАО (пересилка пакунків за границю).ПОДАТКОВІ ЗВІТИ (INCOME TAX)
Віра Ковбасник Шумейко — Антін Шумейко.
Відкрито щоденно: Від 9:30 рано до 8. веч. В суботу: Від 10:00 рано до 4:00 погол. В неділі: від 10:30 до 2 пополуноді.НАЙБІЛЬШІ ВОРОГИ НАШОГО ЗДОРОВ'Я
с недуги серця, на що річно вмирає 324 людей на тисячу населення. Другим з ряду — є раки (півріччя) на що вмирає 133 людей на тисячу населення. Далше іде високо тиснення крові — 108.2; недуги нирок — 52.4; На річні наліг випадки — 45; На запалення легень — 34.0, а на сухоти 30.2 (Статистика — 1948).
Про все це прочитайте собі в Лікарській Книжці:
„НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР“
ДРУГЕ ВИДАННЯ
поправлене та написане — "up to date" — чистою українською мовою з описом всіх недуг в ХХ. відділах — вже друкується. Треба нам лише 1000 передплатників, щоб оплатити решту коштів видання. Отже шукаємо 1000 культурних людей. Хто пришло \$5.00 — то не лише вишло йому прегарну книжку, але помістимо його ім'я на важній сторінці цієї книжки, як члена з 1000 культурних людей.
• ХТО З ВАС БУДЕ ПЕРШИМ? •
Пішіть на адресу:
DR. A. T. KIBZEY,
4651 BRADEN AVENUE,
DETROIT 10, MICH.БЕЗПЛАТНА ПРОБА
на ревматичні боля

— АРТРИТИ

Коли Ви ніколи не жували ліку званого ROSSE TABS на ці незначні мускулярні недомогання й боля, злучені з ревматизмом і в апарі ням жид, або з нервовим запаленням, то чому не спробувати його сьогодні на наш кошт. Його жувати тисячі людей впродовж 30 років.

Безплатно для читачів нашої газети.
Запрошуємо Вас випробувати його без ніяких коштів. Дозволяємо, щоб ми вислали Вам пакунок повної величини. Замовляйте безплатно 24 таблички. Коли не будете доволені палітативною—часовою—полекшою, зверніть нам решту й не буде нам ніякої шкоди. Така проба не буде коштувати Вас ні одного цента. Не вислайте грошей. Пішіть лише негайно Ваше ім'я й адресу до:
ROSSE PRODUCTS CO.
Dept. O-5,
2708 Farwell Avenue
Chicago 45 Ill.

ДО УКРАЇНСЬКИХ СТАРОЇ І НОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ!

Одиниці представити найкращих швейцарських годинників "OMEGA" в самому серці української громади на вищих погортах найкращого годинника "OMEGA AUTOMATIC" годинник, що самий напружений.

Ціна від \$71.50 і вище.
Великий вибір гарних 14-каратних виробів з золота і срібла на дарунок з різних нагод. Ми тіпніємося вже 39 років великою українською клієнтською де лаге в Шіаго, але й вислаємо по всій Америці за С. О. D. законом. Гарантуємо і зверхтасю гроші, якщо нема 100% задоволення. Догідні сплати без відсотків. Говоримо по-українськи! Приходьте, телефонуйте, замовляйте поштою:
M. J. HARRIS JEWELER,
1949 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.
Tel. SEley 3-5753AS TARZAN ADVANCED, THE LIGHT
SUDDENLY DISAPPEARED AND A
MOMENT LATER HE ENCOUNTERED
A WALL.STEPPING
BACK, HE
LEAPED
UPWARD,
HIS
FINGERS
GRIPPED
THE TOP
OF THE
WALL AND
HE DREW
HIMSELF
ASTRIDE
THE
CAVESTONES.LOWERING HIMSELF
INSIDE THE WALL,
HE PAUSED TO
GET HIS BEARINGS.
HE REALIZED
THAT THE
LIGHT CAME FROM
A WINDOW. HE MOVED
CAUTIOUSLY TOWARD IT.AT A STARTLED EXCLAMATION, HE
PAUSED. A BRIGHT FLASH OF
LIGHTNING FROM THE RECEIVING
STORM HAD REVEALED HIM TO
A GUARD.Коли Тарзан зблизвився,
світло раптом зникло, і за
якось хвилину він натрапив
на стіну.Відступивши назад, він під-
скачав. Його пальці захопили
за верхню стіну, і він підніс-
ся вгору по заглиблених в ка-
мінню.Спустившись вниз по той-
бік стіни, він почав розглядатися.
Він побачив, що світло
виходило з вікна, і обережно
підшов до нього.На здивований крик він за-
тримався. Широкий спалах
блискавки відкрив його вар-
тників.